

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ

για το 12^ο Συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ

Απολογισμός και Σχέδιο Δράσης

Το Φεβρουάριο του 2013, ως αποτέλεσμα των κοινών αγώνων ενάντια στο Νόμο Διαμαντοπούλου συνδικαλιστικές παρατάξεις, συλλογικότητες και μεμονωμένοι συνάδελφοι συγκρότησαν ως συμμαχικό μετωπικό συνδικαλιστικό σχήμα τη Συνάντηση Πανεπιστημιακών Δασκάλων, που αναδείχτηκε πρώτη συνδικαλιστική δύναμη στο 11^ο Συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ.

Η συγκρότηση της ΣΠΔ έγινε στη βάση των παρακάτω Θέσεων:

«Αγωνιζόμαστε υπέρ ενός δημόσιου, δωρεάν, δημοκρατικού και ακαδημαϊκού πανεπιστημίου στην υπηρεσία της κοινωνίας και όχι ενός επιχειρηματικού πανεπιστημίου με άμεση εξάρτηση από τις δυνάμεις της αγοράς. Ενός πανεπιστημίου της γνώσης, της έρευνας, της ελεύθερης διακίνησης ιδεών, του ανοιχτού διαλόγου. Ενός πανεπιστημίου της αληθινής μόρφωσης και του πολιτισμού. Ενός πανεπιστημίου που θα είναι αλληλέγγυο στα προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας, ειδικά την ώρα αυτή της πρωτόγνωρης κρίσης.

Αξιοποιώντας και ενισχύοντας την παράδοση της Πανελλαδικής Συνάντησης Συλλόγων ΔΕΠ, διεκδικούμε από κοινού ένα καλύτερο μέλλον για τους συναδέλφους, τους φοιτητές, τους εργαζόμενους και την ελληνική κοινωνία.

Στην κατεύθυνση αυτή, θα αγωνιστούμε, από κοινού με τους φοιτητές και τους εργαζόμενους, για:

- την κατάργηση των νόμων 4009/11 και 4076/12, οι οποίοι στοχεύουν στην κατεδάφιση του Δημόσιου και Δωρεάν Πανεπιστημίου, στον έλεγχο και την πειθάρχηση διδασκόντων και διδασκομένων, στη μετατροπή του δημόσιου αγαθού της παιδείας σε εμπορεύσιμο προϊόν.
- την κατάργηση των Συμβουλίων Ιδρύματος, ως την κορωνίδα ενός ολιγαρχικού συστήματος διοίκησης που αντικαθιστά τη δημοκρατική αυτοδιοίκηση του πανεπιστημίου με ένα ολιγοπρόσωπο όργανο έξω από την πανεπιστημιακή κοινότητα στην οποία και δεν λογοδοτεί
- την πλήρη και αποκλειστική απασχόληση των πανεπιστημιακών δασκάλων με αξιοπρεπείς μισθούς μη επιδοματικού χαρακτήρα, ώστε να καθίσταται εφικτό για κάθε πανεπιστημιακό να ασκεί απερίσπαστα και αποκλειστικά το λειτούργημά του που είναι η διδασκαλία της επιστήμης και η επιστημονική έρευνα για την παραγωγή νέας γνώσης σε όφελος της κοινωνίας.
- την άμεση αποκατάσταση των μισθολογικών απωλειών.
- τη μη θέσπιση διδάκτρων και την κατάργησή τους όπου υπάρχουν, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης
- την άμεση απόσυρση του σχεδίου ΑΘΗΝΑ, το οποίο στοχεύει αποκλειστικά στη συρρίκνωση της ανώτατης εκπαίδευσης και του δικαιώματος στη μόρφωση. Το σχέδιο ΑΘΗΝΑ πλήττει μέλη ΔΕΠ, εργαζόμενους, φοιτητές και αποφοίτους σε όφελος της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Οποιαδήποτε προσπάθεια σχεδιασμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να προέρχεται από τα συλλογικά όργανα της πανεπιστημιακής κοινότητας, με γνώμονα τις ανάγκες της κοινωνίας.
- την υπεράσπιση των αγώνων των φοιτητών και των εργαζομένων για το δικαίωμα στις σπουδές και στην εργασία.
- τη λήξη της ιδιότυπης, τριετούς και πλέον, ομηρείας των αδιόριστων συναδέλφων με άμεσους διορισμούς.

Θα αγωνιστούμε ώστε η Ομοσπονδία και τα πρωτοβάθμια όργανα να αναγεννηθούν, να γίνουν μια δύναμη προστασίας και υπεράσπισης καθενός και καθεμιάς από εμάς που καμία διοίκηση ή κυβέρνηση δεν θα μπορεί να αγνοεί, να

χρησιμοποιεί ή να χειραγωγεί. Να γίνουν οι Σύλλογοι και η Ομοσπονδία μια αρτηρία επικοινωνίας με όλες τις δυνάμεις που αγωνίζονται σήμερα για την ανατροπή μιας πολιτικής που συνθλίβει δικαιώματα και μακροχρόνιες κατακτήσεις του ελληνικού λαού και διαλύει τον κοινωνικό ιστό.»

Η διετία που μεσολάβησε ήταν περίοδος «σκοτεινών χρόνων» για την ελληνική κοινωνία, αλλά και για το ελληνικό πανεπιστήμιο ιδιαίτερα. Η νεοφιλελεύθερη επίθεση στο δημόσιο πανεπιστήμιο, στην Υγεία, στα εργασιακά δικαιώματα και ελευθερίες, στους μισθούς, στις συντάξεις, συνιστούν το σκηνικό της κοινωνικής διάλυσης τα τελευταία χρόνια με την εφαρμογή των πολιτικών, που σε αργαστή συνεργασία με την Ε.Ε. εφάρμοσαν οι μνημονιακές κυβερνήσεις στη χώρα μας. Η ίδια συστηματική και ολομέτωπη επίθεση βύθισε το ελληνικό πανεπιστήμιο σε μια πρωτοφανή παρακμή, υλική και πνευματική. Η διάλυση των διοικητικών δομών των ιδρυμάτων μέσω των διαθεσιμότητων- απολύσεων, ο οικονομικός στραγγαλισμός των προϋπολογισμών, οι μειώσεις μισθών μέχρις εξουθένωσης των πανεπιστημιακών, ο μαρασμός της φοιτητικής μέριμνας, η κατάργηση κάθε πόρου που θα διατηρούσε την έρευνα σε επαφή με την τεχνολογική και επιστημονική πρωτοπορία και τις κοινωνικές και παραγωγικές ανάγκες οδήγησαν την πανεπιστημιακή εκπαίδευση στη χώρα μας σε σημαντική και δυσαναπλήρωτη οπισθοχώρηση.

Η υλική αυτή παρακμή συνοδεύτηκε από το απαραίτητο συμπλήρωμά της, τη συστηματική ηθική απαξίωση των πανεπιστημίων και των πανεπιστημιακών στα μάτια της κοινής γνώμης, την πλήρη αφυδάτωση κάθε δημοκρατικού και αυτοδιοικητικού θεσμού, την επικράτηση των αυταρχικών μεθόδων και αδιαφανών διαδικασιών. Είναι, εκ των υστέρων, άξιο να παρατηρήσει κανείς ότι μέσα σε δυο-τρία χρόνια φτάσαμε η ανοιχτή αυθαιρεσία και καταστολή της αντίθετης άποψης, όπως στην περίπτωση των πρυτανικών εκλογών, να γίνεται καθεστώς στα πανεπιστήμια. Ο στραγγαλισμός της ελευθερίας στα πανεπιστήμια υπήρξε συνειδητός, και η σήψη που αυτός επέφερε ταχύτατη.

Η ΣΠΔ, στη διετία 2013-15, ενέπνευσε πολλούς και πολλές, κι όχι μόνο στα πανεπιστήμια. Κατέρριψε το αξίωμα ότι, ακόμη και στα δύσκολα, ο δρόμος της ενότητας «είναι αδιάβατος». Αν και δεν κατάφερε αυτό το πλατύ μέτωπο δυνάμεων, το πλατύτερο που εμφανίστηκε ποτέ στο ελληνικό πανεπιστήμιο, να εδραιωθεί και να αναδειχθεί σε κάθε πανεπιστημιακό χώρο, αντιπάλεψε τη νεοφιλελεύθερη και μνημονιακή πολιτική της συγκυβέρνησης ΝΔ-ΠΑΣΟΚ (αλλά και της ΔΗΜΑΡ μέχρι τα μέσα του 2013).

Η ΣΠΔ πρωτοστάτησε στη μάχη των πανεπιστημιακών. Γεννήθηκε στο σκληρό αγώνα ενάντια στα Συμβούλια Ιδρύματος, είχε σημαντική συμβολή στον αγώνα κατά του σχεδίου ΑΘΗΝΑ και ειδικότερα στη μεγάλη νίκη της Φιλοσοφικής με την ακύρωση της συγχώνευσης των Ξενόγλωσσων Τμημάτων, έθεσε όλες της τις δυνάμεις στην υπηρεσία του ηρωικού αγώνα των διοικητικών, πάλεψε για να βγει η ΠΟΣΔΕΠ από τη μιζέρια και τα δεσμά του φιλοκυβερνητικού συνδικαλισμού.

Σήμερα, είναι μια άλλη μέρα. Αυτό που σημαδεύει τις εξελίξεις είναι το γεγονός ότι ο λαός χειραφετήθηκε από μια μηχανή φόβου και πειθαναγκασμού που φαινόταν ανίκητη, ζητώντας να απαλλαγεί από τις μνημονιακές εξαρτήσεις. Οι μέρες που ζούμε είναι μέρες ελπίδας, ζυμωμένες με αμφιβολίες και φόβους. Η κοινωνική δυναμική τοποθετεί στο κέντρο της συζήτησης όλα τα μεγάλα ερωτήματα για την πορεία της χώρας. Η διατήρηση και διεύρυνση της ελπίδας για ένα καλύτερο αύριο εξαρτάται όμως από την οργάνωση της κοινωνικής αντίστασης στη λιτότητα και τις καταστροφικές μνημονιακές πολιτικές, με όποιον τρόπο και αν επιχειρηθεί η συνέχισή τους ή η επιβολή τους από οπουδήποτε και αν αυτό προέλθει.

Ίσως είναι περιττό να ειπωθεί, αλλά η κυβερνητική αλλαγή δεν αλλάζει το χαρακτήρα της ΣΠΔ, διότι θεμελιώδης αντίληψη όλων των συνιστωσών της και κάθε αγωνιστή και αγωνίστριας ξεχωριστά (αλλά και βίωμα ζωής) είναι η αυτονομία του συνδικαλιστικού κινήματος. Όχι ως μιας τεχνητής, διαδικαστικής «κατανομής ρόλων» αλλά ως προϋπόθεσης για την ανεξάρτητη

δράση μας για την υπεράσπιση αυτών που εκπροσωπούμε. Αλίμονο αν θα ήταν αλλιώς.

Η μάχη για ένα καλύτερο πανεπιστήμιο, αντάξιο των ελπίδων και των απαιτήσεων της κοινωνίας μας θα είναι δύσκολη και θα εξαρτηθεί και από τη γενικότερη πορεία των πραγμάτων και το εάν και κατά πόσο θα μπορέσουμε να βγούμε από το φαύλο κύκλο των μνημονιακών πολιτικών. Η υιοθέτηση από τη νέα κυβέρνηση των δύο αιτημάτων που ανέδειξε με σημαντικούς αγώνες το κίνημα των Πανεπιστημιακών, η κατάργηση των Σ.Ι. και η επιστροφή των διαθεσίμων διοικητικών στις θέσεις τους, είναι μια προοπτική που γεννήθηκε από το ίδιο το κίνημα και η Κυβέρνηση οφείλει άμεσα να τα ικανοποιήσει.

Το σύνολο, όμως, των αιτημάτων που συγκρότησαν τη ΣΠΔ παραμένουν επίκαιρα και είναι τώρα η ώρα για να βγει ακόμη πιο αποφασιστικά μπροστά το Πανεπιστημιακό Κίνημα. Τα πανεπιστήμια πρέπει να αναπνεύσουν ξανά, να απεγκλωβισθούν από τον ασφυκτικό εναγκαλισμό των αυταρχικών νόμων Διαμαντοπούλου-Αρβανιτόπουλου, οι οποίοι επιβλήθηκαν στο πλαίσιο της ενιαίας ευρωπαϊκής πολιτικής και των στόχων της. Παράλληλα, ένα ολόκληρο σύμπλεγμα νόμων, συμπεριφορών, προσώπων, συντεχνιών που καταδυναστεύει σήμερα τα πανεπιστήμια έχει οικοδομηθεί στο ελληνικό πανεπιστήμιο και θα δώσει σκληρή μάχη για την υπεράσπιση τελείως ιδιοτελών συμφερόντων. Η επιστροφή της δημοκρατίας είναι η μόνη απάντηση σε αυτό.

Διεκδικούμε από την Κυβέρνηση να υλοποιήσει άμεσα τις προγραμματικές της δεσμεύσεις, αλλά και μια σειρά πάγιων αιτημάτων του αγωνιζόμενου πανεπιστημιακού κινήματος:

- Κατάργηση των Νόμων Διαμαντοπούλου- Αρβανιτόπουλου. Άμεση κατάργηση των Συμβουλίων Ιδρύματος, του κατεξοχήν μηχανισμού αυθαιρεσίας και επιβολής. Ελεύθερες εκλογές στα πανεπιστήμια, με συμμετοχή ολόκληρης της πανεπιστημιακής κοινότητας.
- Επαναφορά του πανεπιστημιακού ασύλου.
- Νέο θεσμικό πλαίσιο για τα Πανεπιστήμια. Εν τω μεταξύ, πλήρης μεταφορά των βασικών αρμοδιοτήτων στα συλλογικά όργανα (Τομέας, Τμήμα, Σχολή, Πρυτανικό Συμβούλιο, Σύγκλητος) και ανασύνθεσή τους με ουσιαστική συμμετοχή όλων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας.
- Πλήρη και αποκλειστική απασχόληση των μελών ΔΕΠ.
- Άμεση αλλαγή των διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης των μελών ΔΕΠ. Κρίση των μελών ΔΕΠ από διευρυμένα εκλεκτορικά σώματα ενώπιον της ΓΣ του Τμήματος με ουσιαστική αξιολόγηση του συνολικού έργου των υποψηφίων και με απόλυτη διαφάνεια στα πρακτικά των εκλογών
- Κατάργηση των διαγραφών των φοιτητών/τριών και επαναφορά όσων διαγράφηκαν και επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους.
- Απαγόρευση λειτουργίας ιδιωτικών πανεπιστημίων οποιασδήποτε μορφής με ταυτόχρονη κατάργηση των επαγγελματικών δικαιωμάτων που έχουν δοθεί.
- Διασφάλιση του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε όλους τους κύκλους σπουδών. Όχι δίδακτρα ή τέλη εγγραφής στα μεταπτυχιακά προγράμματα.
- Άμεση προκήρυξη θέσεων ΔΕΠ και διοικητικού/τεχνικού προσωπικού που να καλύπτουν τις εκρηκτικές ανάγκες των Ιδρυμάτων. Μέχρι να καλυφθούν τα κενά σε απαιτούμενο διδακτικό προσωπικό διεκδικούμε την άμεση χορήγηση των αναγκαίων πιστώσεων για διδάσκοντες με βάση το ΠΔ 407/80 για να υλοποιηθούν, χωρίς εκπώσεις, τα προγράμματα σπουδών των πανεπιστημίων. Μόνιμη και σταθερή δουλειά του διοικητικού και λοιπού προσωπικού.

Χρειάζονται, επίσης, άμεσα μέτρα οικονομικής και διοικητικής στήριξης των πανεπιστημίων μετά από τον ανηλεή δίχρονο διωγμό τους:

- Να επιστρέψουν όλοι οι διαθέσιμοι στις θέσεις τους.

- Να προχωρήσουν άμεσα οι διορισμοί των μελών ΕΤΕΠ και ΕΔΙΠ που εκκρεμούν.
- Να ληφθούν τώρα οικονομικά μέτρα στήριξης των πανεπιστημίων.
- Να ληφθούν μέτρα ενίσχυσης του εισοδήματος των πανεπιστημιακών στην κατεύθυνση της μισθολογικής αποκατάστασης, που θα εναρμονίζονται με γενικότερα μέτρα ανακούφισης όλων των εργαζομένων.
- Άμεση οικονομική ενίσχυση της φοιτητικής μέριμνας και της δωρεάν διανομής συγγραμμάτων. Επίδομα για όσους φοιτητές δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις οικονομικές απαιτήσεις των σπουδών. Παροχή υποτροφιών για τους υποψήφιους διδάκτορες.
- Να ληφθούν πρακτικά μέτρα αντιμετώπισης της πλημμυρίδας των μετεγγραφών.
- Να ληφθούν μέτρα για την κατάργηση των εργολαβιών (φύλαξης, καθαριότητας, εστίασης, κλπ) στα πανεπιστήμια.

Τα στοιχειώδη αυτά μέτρα ανασυγκρότησης/ επιβίωσης των πανεπιστημίων είναι αναγκαία, αλλά δεν αρκούν. Αυτό που χρειάζεται είναι να ανοίξει η συζήτηση για ένα συνολικά διαφορετικό ρόλο των πανεπιστημίων στην ελληνική κοινωνία. Τα Πανεπιστήμια, τα ΑΤΕΙ, τα Ερευνητικά Κέντρα πρέπει να συμβάλλουν στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, ενισχύοντας την αυτοπεποίθηση του λαού μας, την οποία έχουν σκόπιμα καταρρακώσει. Πρέπει να παίξουν το ρόλο τους σε μια πρωτοποριακή ανάλυση των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων και οικοδόμηση λύσεων πέρα από τα τετριμμένα και τα στερεότυπα. Πρέπει, ακόμη, να παίξουν το ρόλο τους σε μια μεγάλη μορφωτική επανάσταση, που θα απελευθερώσει τη γνώση από τη στενή «χρησιμοθηρική» διάσταση, μετατρέποντάς την σε δρόμο προσωπικής και κοινωνικής αναζήτησης και χειραφέτησης.

Η προηγούμενη διοίκηση της ΠΟΣΔΕΠ φέρει βαρύτερες ευθύνες για την αδράνεια της Ομοσπονδίας σε μια διετία πλήρους απορρύθμισης και καταστροφής της δημόσιας εκπαίδευσης. Μπορεί αυτή η διοίκηση να μην έφτασε σε επιθετικότητα και προθυμία υποστήριξης της αντίστοιχης μνημονιακής νομοθεσίας τη διοίκηση της περιόδου 2009-11, όμως κατάφερε να προσθέσει στην ιστορία της ΠΟΣΔΕΠ μια σελίδα συννενοχής προς τις κυρίαρχες πολιτικές απραξίας.

Η ΠΟΣΔΕΠ πρέπει να αλλάξει. Πρέπει να αφουγκραστεί την αγωνία των συναδέλφων, τα αδιέξοδα των φοιτητών, τις νέες απαιτήσεις της ελληνικής κοινωνίας. Να αποδεσμευθεί από το μπλοκ των «ενόχων και συνενόχων» της καταστροφής του ελληνικού πανεπιστημίου, να αναζητήσει κοινό βηματισμό με αυτούς που κοιτάνε μπροστά, όχι πίσω.

Καλούμε κάθε συνέδριο, να εκτιμήσει τις προτάσεις που θα διατυπώσει η ΣΠΔ και να σκεφτεί με επίγνωση της κρισιμότητας των καιρών και της ευθύνης μας απέναντι στο μέλλον πώς μπορεί να στηρίξει την προσπάθεια αναγέννησης του ελληνικού πανεπιστημιακού κινήματος σε κάθε σύλλογο ΔΕΠ και στην ΠΟΣΔΕΠ.

Υπάρχει δρόμος για ένα διαφορετικό, καλύτερο πανεπιστήμιο. Το πανεπιστήμιο που μας αξίζει, μπορεί να κερδηθεί! Όχι όμως με ανάθεση σε ειδικούς, σε εκπροσώπους, αλλά με τη συμμετοχή όλων μας και με συλλογικές διαδικασίες.

Φεβρουάριος 2015